

## Ψάρια από το μικρό σκάφος

FLAG: AktivRegion Ostseeküste  
Σλέσβιχ-Χόλσταϊν, Βαλτική Θάλασσα, Γερμανία

### Επισκόπηση του έργου

Αυτό το έργο συνέδεσε επιτυχώς την αυξανόμενη ζήτηση σε νωπά και ντόπια ψάρια με τη χρήση φθηνών και ευρέως διαδεδομένων τεχνολογιών IT. Στο πλαίσιο το έργου αναπτύχθηκε ένα σύστημα απευθείας πωλήσεων για ψάρια που προέρχονται από την «AktivRegion Ostseeküste» (Παράκτια Ενεργή Περιοχή της Βαλτικής Θάλασσας) η οποία χρησιμοποιεί το δυναμικό δικτυακό τόπο [www.fischvomkutter.de](http://www.fischvomkutter.de). Οι αλιείς αποστέλλουν λεπτομέρειες για την ψαριά τους και τον εκτιμώμενο χρόνο αποβίβασης χρησιμοποιώντας τα κινητά τους τηλέφωνα μέσω SMS σε αυτόν το δικτυακό τόπο ενώ βρίσκονται στη θάλασσα. Οι πελάτες μπορούν κατόπιν να δουν πού, πότε και τι είδους ψάρια θα είναι διαθέσιμα προς πώληση απευθείας από το σκάφος μόλις δέσει στο λιμάνι.



### Πλαίσιο και κύριες προκλήσεις



Οι αλιευτικές περιοχές Heikendorf, Laboe, Stein, Wendtorf, Schönberg και Hohwacht βρίσκονται γύρω από τον κόλπο του Κιέλου στην ακτή του ομοσπονδιακού κρατιδίου Σλέσβιχ-Χάλσταϊν, στη Βαλτική Θάλασσα. Αυτή η FLAG αποτελεί υποομάδα της Ομάδας Τοπικής Δράσης «Παράκτια Ενεργή Περιοχή της Βαλτικής Θάλασσας» του Leader. Πράγματι, η υλοποίηση του Άξονα 4 του ETA σε αυτό το γερμανικό κρατίδιο πραγματοποιείται σε στενή συνεργασία με την προσέγγιση LEADER.

Ο συνολικός πληθυσμός της περιοχής είναι 63.493. Ο πληθυσμός έχει αυξηθεί ελαφρώς τα τελευταία χρόνια, λόγω της εγγύτητας με το Κίελο, την πρωτεύουσα του κρατιδίου. Ο τουρισμός διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην περιφερειακή οικονομική ανάπτυξη και ιδιαίτερα στις παράκτιες κοινότητες της περιοχής.

Πριν από 100 χρόνια, υπήρχαν ακόμη περίπου 3.000 αλιείς στον κόλπο του Κιέλο. Σήμερα, μόνο τέσσερα αλιευτικά λιμάνια και 59 μικρές αλιευτικές εταιρείες παραμένουν στην «Παράκτια Ενεργή

Περιοχή της Βαλτικής Θάλασσας». Επιπλέον, λόγω του υφιστάμενου περιβαλλοντικού και οικονομικού πλαισίου, το εμπορικό μέλλον πολλών εξ αυτών βρίσκεται σε κίνδυνο.



Η ανεπαρκής συνεργασία και δικτύωση μεταξύ των αλιέων και του οικονομικά δυναμικού τουριστικού και γαστρονομικού κλάδου αναγνωρίστηκε στην ολοκληρωμένη αναπτυξιακή στρατηγική της FLAG ως αδυναμία που έπρεπε να αντιμετωπιστεί.

Πιο συγκεκριμένα, οι πρωτοβουλίες που σχετίζονταν με την απευθείας πώληση νωπών ψαριών παρακωλύονταν εξαιτίας της έλλειψης πληροφόρησης σχετικά με την προσφορά και των ανεπαρκών μέσων ψύξης. Σε επίπεδο αγοράς, ο μπακαλιάρος και το πησσί, για παράδειγμα, μπορούν να πωλούνται γενικά μόνο σε χαμηλές (70 σεντς το κιλό σε ορισμένες περιπτώσεις) και εξαιρετικά ευμετάβλητες τιμές μέσω της χονδρικής με περιορισμένα μέσα εναλλακτικών διαύλων εμπορίας.

## Οι στόχοι του έργου

Με βάση αυτή την ανάλυση της κατάστασης, η FLAG έθεσε ως στόχο:

1. τη βελτίωση της δικτύωσης μεταξύ των αλιέων, των επαγγελματιών του τουρισμού και του κλάδου της γαστρονομίας,
2. την περαιτέρω εστίαση στον τουρισμό στις αλιευτικές περιοχές,
3. την αύξηση του κύκλου εργασιών και των απευθείας πωλήσεων των ψαριών.

Καθορίστηκαν οι παρακάτω αναπτυξιακοί στόχοι:

- Να γίνουν οι παράκτιες τοποθεσίες πιο ελκυστικές για τους ντόπιους και τους τουρίστες
- Να αναδειχθεί η ιστορική και τρέχουσα σημασία του αλιευτικού τομέα στην περιοχή
- Να μετατραπεί η αγορά ψαριών σε εμπειρία μέσω των απευθείας πωλήσεων από το σκάφος και της κοινής παρουσίας και εμπορίας
- Να ενισχυθεί η συνεργασία μεταξύ των επαγγελματιών του τουρισμού, των επαγγελματιών αλιέων και των εσιατορίων που σερβίρουν ψάρι
- Να ενσωματωθούν με καλύτερο τρόπο τα λιμάνια στη βιομηχανία του τουρισμού
- Να βελτιωθούν οι απευθείας πωλήσεις, τα μέσα ψύξης και η αλυσίδα ψύξης,

**Βγάζοντάς τα πέρα:** Ο κύριος στόχος του έργου «Ψάρια από το μικρό σκάφος» είναι να δοθεί οικονομική ώθηση στις παραδοσιακές αλιευτικές επιχειρήσεις της περιοχής, αυξάνοντας τις ευκαιρίες για απευθείας πωλήσεις, μετατρέποντας την αγορά ψαριών σε εμπειρία και παρέχοντας πληροφόρηση για τα ψάρια και την ιστορία της αλιείας.

**Μείωση αποστάσεων για καλύτερη ποιότητα και πρακτικές πιο φιλικές προς το περιβάλλον:** το έργο θα πρέπει επίσης να συμβάλει στην αποφυγή των εκπομπών CO<sup>2</sup> από τις μεγάλες διαδρομές μεταφοράς στον οίκο δημοπρασιών. Οι ομάδες-στόχος του έργου περιλαμβάνουν τουρίστες και εκδρομείς από το Κίελο, την πρωτεύουσα του κρατιδίου, καθώς και τον ντόπιο πληθυσμό που μπορούν να ωφεληθούν στο σύνολό τους από ντόπια, υγιεινά, οικονομικά και γευστικά τρόφιμα.

## Περιγραφή του έργου

Το κύριο στοιχείο του έργου είναι ο δυναμικός δικτυακός τόπος [www.fischvomkutter.de](http://www.fischvomkutter.de). Παρέχει μια πλατφόρμα άμεσης ανταλλαγής πληροφοριών, και μάλιστα με οικονομικό τρόπο, προκειμένου να αντιστοιχίζεται η προσφορά και η ζήτηση μεταξύ των αλιέων και των καταναλωτών.

Οι αλιείς παρέχουν πληροφορίες στο δικτυακό τόπο μέσω SMS, ενώ βρίσκονται ακόμη στη θάλασσα σε σχέση με τα είδη που περιλαμβάνει η ψαριά τους, καθώς και τον τόπο και την ώρα κατά την οποία θα αποβιβαστούν (με δεδομένα GPS των σημείων αποβίβασης για συστήματα πλοήγησης – τα εν λόγω δεδομένα μπορούν να τηλεφορτωθούν δωρεάν για όλα τα τυπικά συστήματα πλοήγησης [www.roisbase.com](http://www.roisbase.com)). Οι καταναλωτές μπορούν επίσης να έχουν πρόσβαση σε αυτή την υπηρεσία πληροφόρησης μέσω Smartphones, με αποτέλεσμα να εξοικονομούν χρόνο των πελατών, να αποφεύγουν τις άσκοπες μετακινήσεις και να έχουν στη διάθεσή τους φρέσκα προϊόντα σε ελκυστικές τιμές.

Εκτός από τις συγκεκριμένες πληροφορίες για τα αλιευτικά προϊόντα, ο δικτυακός τόπος παρέχει και αναλυτικές πληροφορίες για την ιστορία του αλιευτικού τομέα στην περιοχή, τις μεθόδους αλίευσης, τα είδη της ψαριάς, τους εμπλεκόμενους αλιείς και το έργο που πραγματοποιείται για την προστασία της ακτής. Αυτές οι συμπληρωματικές πληροφορίες δημοσιεύονται και σε ενημερωτικούς πίνακες που τοποθετούνται στα σημεία αποβίβασης, καθώς και σε ένα ενημερωτικό φυλλάδιο.

Οι ενημερωτικοί πίνακες είναι κατασκευασμένοι από ταμπέλες από μασίφ ξύλο που είναι τοποθετημένες σε καθεμία από τις επτά τοποθεσίες αποβίβασης από το Heikendorf έως το Hochwacht. Το φυλλάδιο, το οποίο παρουσιάζει το πρόγραμμα απευθείας πωλήσεων, διανέμεται μέσω όλων των πινάκων τουριστικών πληροφοριών, των αλιευτικών εταιρειών και άλλων τοπικών εταιριών.

Η ιδέα και τα σχέδια για το έργο διαμορφώθηκαν το 2009. Το έργο υλοποιήθηκε από την άνοιξη του 2010 έως την άνοιξη του 2011. Ο δικτυακός τόπος άρχισε να λειτουργεί επίσημα τον Ιανουάριο του 2011, και το έργο παρουσιάστηκε στον τύπο και τα μέσα ενημέρωσης το Μάρτιο του 2011.

## Οι κύριοι εμπλεκόμενοι

Η αρχική ιδέα της προώθησης των απευθείας πωλήσεων ψαριών στην περιοχή παρέχοντας πληροφορίες σε ενημερωτικούς πίνακες, σε φυλλάδια και στο δυναμικό δικτυακό τόπο «Fisch vom Kutter» αναπτύχθηκε από τον Uwe Surm σε συνεργασία με την ομάδα εργασίας για την αλιεία (μια τοπική ομάδα εργασίας για την αλιεία που υπήρχε πριν τη δημιουργία της FLAG). Ο Uwe είναι υπεύθυνος για τη λειτουργία του μουσείου λιμανιού του Probstei, ενώ είναι και εκπρόσωπος της ομάδας εργασίας για την αλιεία της Παράκτιας Ενεργούς Περιοχής της Βαλτικής Θάλασσας, που έχει πλέον ενσωματωθεί στη FLAG.

Ο Uwe κατάφερε να αναπτύξει ένα δίκτυο κινητοποιημένων ενδιαφερόμενων παραγόντων και οργανισμών, δημιουργώντας ενθουσιασμό για το έργο. Οι συμμετέχοντες στο έργο περιλαμβάνουν αλιείς (όπως οι Jan και Erik Meyer, η οικογένεια Rönnau, οι Björn Fischer και Tilo και Dirk Hohmann), ναυτιλιακούς οργανισμούς (όπως το μουσείο λιμάνι του Probstei στο Wendtorf, ο σταθμός θαλάσσιας βιολογίας στο Laboe, η διαδρομή θαλάσσιων πληροφοριών στο Möltendorf και το Ενωδρείο IFM-geomar) και τοπικές αρχές (όπως ο δήμος του Wendtorf).





## Τα αποτελέσματα του έργου

Παρόλο που δεν είναι ακόμη δυνατό να εκτιμηθούν πλήρως οι μακροπρόθεσμες επιπτώσεις του έργου «Ψάρια από το μικρό σκάφος», έχει ήδη σημειωθεί ότι επιτυγχάνονται σημαντικά υψηλότερες τιμές (π.χ. 9 ευρώ το κιλό το φιλέτο μπακαλιάρου) μέσω των απευθείας πωλήσεων και της προώθησης που πραγματοποιείται από τους ίδιους τους αλιείς σε σύγκριση με τη χονδρική πώληση. Επομένως, εκτιμάται ότι η οικονομική σταθερότητα και η ικανότητα επιβίωσης των 11 εμπλεκόμενων αλιευτικών εταιρειών έχει ενισχυθεί. Επιπλέον, ορισμένες αλιευτικές εταιρείες έχουν δημιουργήσει επιπρόσθετες δραστηριότητες επεκτείνοντας την γκάμα των προϊόντων τους (π.χ. καπνίζοντας και μαγειρεύοντας μέρος της ψαριάς) και έχουν πλέον περισσότερους πελάτες κατά 30-50%.

Επιπλέον, η απευθείας πώληση νωπών ψαριών, όχι μόνο ανοίγει ένα νέο δίαυλο πωλήσεων για τους ντόπιους αλιείς, αλλά μετατρέπει και την αγορά ψαριών σε εμπειρία και, ως εκ τούτου, συμβάλλει στην ανάπτυξη άμεσης επαφής μεταξύ των πελατών και των παραγωγών.

Ταυτόχρονα, η δικτύωση μεταξύ των αλιέων, των επαγγελματιών του τουρισμού και του κλάδου της γαστρονομίας έχει αυξηθεί, όπως και η ενημέρωση των πελατών, η οποία έχει συμβάλει στην ενίσχυση της μεγαλύτερης ενσωμάτωσης του αλιευτικού τομέα στην περιοχή.

Ο δικτυακός τόπος χρησιμοποιείται επί του παρόντος από περίπου 21.000 επισκέπτες σε μηνιαία βάση. Κατά μέσο όρο, περίπου 700 χρήστες επισκέπτονται το δικτυακό τόπο καθημερινά, αποκτώντας πρόσβαση σε περισσότερες από 10 σελίδες. Περισσότεροι από 2.500 επισκέπτες καθημερινά χρησιμοποιούν το δικτυακό τόπο κατά τη διάρκεια ειδικών εκδηλώσεων, όπως μετά από ένα τηλεοπτικό ρεπορτάζ. Οι αναφορές στα τοπικά μέσα ενημέρωσης κατάφεραν να εστιάσουν την προσοχή της κοινής γνώμης στον τοπικό αλιευτικό κλάδο, την ευκαιρία των απευθείας πωλήσεων και το δικτυακό τόπο (βλέπε παρακάτω).

Οι κύριοι επωφελούμενοι αυτών των θετικών αποτελεσμάτων είναι οι εμπλεκόμενοι αλιείς, οι οποίοι κερδίζουν από τις απευθείας πωλήσεις από το σκάφος. Επιπλέον, οι απευθείας πωλήσεις επιφέρουν οφέλη και για το περιβάλλον (μειώνοντας τις εκπομπές CO<sup>2</sup>) και τους πελάτες (τους ντόπιους, τον κλάδο της γαστρονομίας, τους τουρίστες), οι οποίοι, μέσω αυτής της μεθόδου προσφοράς, μπορούν να έχουν στη διάθεσή τους νωπά, ντόπια προϊόντα σε ανταγωνιστικές τιμές.

## Υπερκέραση εμποδίων και κύρια διδάγματα

Τα εμπόδια που προέκυψαν αφορούν στη διοικητική υλοποίηση της χρηματοδότησης του Άξονα 4 του ΕΤΑ. Από την πλευρά των αλιέων, χρειάστηκε μεγάλο χρονικό διάστημα προκειμένου να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις χρηματοδότησης, π.χ. η έγκριση της FLAG και της αναπτυξιακής της στρατηγικής. Δεύτερον, δεν αναγνωρίστηκαν όλοι οι δήμοι που συμμετείχαν στο έργο ως τμήμα της αλιευτικής περιοχής και, συνεπώς, ως επιλέξιμες περιοχές για χρηματοδότηση. Τα προβλήματα επιλύθηκαν μέσω μιας ευέλικτης προσέγγισης και μέσω της αποτελεσματικής υποστήριξης από την πλευρά της διοίκησης. Επιπλέον, ο συντονισμός της υλοποίησης του έργου αυτού πραγματοποιήθηκε σε εθελοντική βάση, γεγονός το οποίο ενέχει διαρκώς προκλήσεις.

Οι παρακάτω παράγοντες θεωρούνται ζωτικής σημασίας για την επιτυχή υλοποίηση του έργου «Ψάρια από το μικρό σκάφος»:

- Η καινοτόμος ιδέα του έργου και η τεχνική υλοποίηση μέσω του δικτυακού τόπου
- Η αφοσίωση και η πειθώ των κύριων φορέων και η συνεργασία και δικτύωση άλλων φορέων
- Η επαγγελματική εργασία στον τομέα των δημοσίων σχέσεων και των επικοινωνιών, πέραν της αυθεντικής παρουσίασης από την πλευρά των αλιέων.

## Μελλοντικές προοπτικές

Το Φεβρουάριο του 2011, όλες οι αλιευτικές περιοχές του Σλέσβιχ-Χάλσταϊν αποφάσισαν να αναπτύξουν έναν κοινό δικτυακό τόπο με το όνομα «Netzwerk Ostseefischerei und Nordseefischerei» (Δίκτυο Αλιείας Βαλτικής Θάλασσας και Βόρειας Θάλασσας), με τον οποίο θα επεκταθεί η προηγούμενη εμπειρία σε νέες περιοχές.

Προκειμένου να ικανοποιηθεί η αυξανόμενη ζήτηση σε ψάρια τα οποία αλιεύονται με τρόπο φιλικό προς το περιβάλλον (χωρίς δευτερεύοντα αλιεύματα θαλάσσιων θηλαστικών και θαλάσσιων πουλιών) και σε λογικές τιμές, έχουν καταρτιστεί σχέδια για την ολοένα και μεγαλύτερη αξιοποίηση εναλλακτικών μεθόδων αλίευσης και την περιβαλλοντική πιστοποίηση των αλιευμάτων.

Το έργο προβλέπεται να συνεχιστεί μακροπρόθεσμα και η χρηματοδότηση της ΕΕ θεωρήθηκε ως χρηματοδότηση εκκίνησης από την αρχή. Ο δικτυακός τόπος [www.fischvomkutter.de](http://www.fischvomkutter.de) θα λειτουργεί από την ομάδα ενδιαφέροντος «Ψάρια από το μικρό σκάφος» σε συνεχή βάση, μια ομάδα που βασίζεται σε ενθουσιώδεις εθελοντές, διατηρώντας, κατ' αυτόν τον τρόπο, διαχειρίσιμο το κόστος.

## Μεταβιβασιμότητα

Το έργο είναι μεταβιβάσιμο σε άλλες παράκτιες περιοχές που πληρούν τις προϋποθέσεις για την απευθείας πώληση των αλιευτικών προϊόντων. Αυτές περιλαμβάνουν τη συμμόρφωση με τους τοπικούς κανονισμούς σε ό, τι αφορά τις απευθείας πωλήσεις (σε ευθυγράμμιση με τις απαιτήσεις για την ασφάλεια και τον έλεγχο των τροφίμων), τη διαθεσιμότητα κατάλληλων τόπων αποβίβασης και την παρουσία πελατών (τουρίστες, αγοραστές...). Η τεχνική υλοποίηση του έργου που συνδέθηκε με το δικτυακό τόπο και το σύστημα SMS θεωρείται από την άλλη πλευρά αρκετά σαφής.

## Κόστη και χρηματοδότηση

Συνολικό κόστος έργου: 20.000 ευρώ (περίπου)

- › Συνολικές επιλέξιμες δαπάνες: 15.426 ευρώ
- › Δημόσια συνεισφορά: 8.484 ευρώ
- › Ποσοστό χρηματοδότησης: 55% των επιλέξιμων δαπανών

Οι δήμοι του Hohwacht, Schönberg, Wendtorf, Stein, Laboe και Heikendorf συνέβαλαν κατ' αναλογία στη συγχρηματοδότηση, βάσει των τοπικών δαπανών.

Ο συντονισμός της υλοποίησης του έργου και η παραγωγή του υλικού για τους ενημερωτικούς πίνακες πραγματοποιήθηκαν σε εθελοντική βάση από άτομα που δραστηριοποιούνται στο μουσείο λιμάνι του Probstei.

### Στοιχεία του έργου

**Τίτλος:** Ψάρια από το μικρό σκάφος

**Διάρκεια:** ένα έτος (άνοιξη 2011 – άνοιξη 2012)

**Ημερομηνία μελέτης περίπτωσης:** Μάιος 2011

#### Φορέας του έργου

AktivRegion Ostseeküste FLAG

κ. Uwe Sturm, διαχειριστής της FLAG

Δικτυακός τόπος του έργου: [www.fischvomkutter.de](http://www.fischvomkutter.de)

c/o Museumshafen Probstei, Ellernbrook, 24235 Stein

Τηλ: +49 4343 4211630, Κινητό: +49 160 967 16899

[post@museumshafen-probstei.de](mailto:post@museumshafen-probstei.de)

#### Στοιχεία της FLAG

[www.aktivregion-ostseekueste.de](http://www.aktivregion-ostseekueste.de)

**Εκδότης:** Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Γενική Διεύθυνση Θαλάσσιας Πολιτικής και Αλιείας, Γενικός Διευθυντής.

**Αποποίηση ευθύνης:** Μολονότι η Γενική Διεύθυνση Θαλάσσιας Πολιτικής και Αλιείας είναι υπεύθυνη για τη συνολική παραγωγή του παρόντος εγγράφου, δεν φέρει την ευθύνη για το περιεχόμενο ούτε εγγυάται την αξιοπιστία των στοιχείων.